

ПРО ВПЛИВ НА ДОВКІЛЛЯ

ВСЕУКРАЇНСЬКА ЩОТИЖНЕВА ГАЗЕТА

СІЧНЯ 20, 2023 | № 04 (114)

Уряд ухвалив законопроект, що імплементує стандарти ЄС в законодавство України у сфері водовідведення

Парламент ухвалив у другому читанні та в цілому законопроект, який сприяє удосконаленню послуг з централізованого та нецентралізованого водовідведення та впроваджує в українське законодавство європейські стандарти щодо захисту довкілля від негативного впливу стічних вод. Про це повідомила заступниця Міністра розвитку громад та територій України Наталя Хоцянівська. «Ухвалення цього законопроекту дозволить забезпечити стале функціонування систем водовідведення, підвищити якість послуг у цій сфері та зменшити негативний вплив стічних вод на довкілля. Також врегулювати відносини між суб'єктами господарювання, споживачами та органами державного нагляду та контролю у сфері охорони довкілля», — наголосила заступниця Міністра.

Зазначається, що законопроект «Про водовідведення стічних вод населених пунктів» визначає:

- суб'єкти відносин;
- об'єкти правового регулювання;
- принципи державної політики;
- гарантії прав споживачів у сфері водовідведення;
- повноваження центральних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування;
- вимоги до місцевих правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення населеного пункту;
- обов'язки суб'єктів відносин у сфері водовідведення.

Підписання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС зобов'язує Україну привести законодавство у відповідність

до вимог ЄС. Законопроект «Про водовідведення стічних вод населених пунктів» розроблений Мінрегіоном на виконання вимог Директиви Ради 91/271/ЄЕС «Про очистку міських стічних вод».

GEOnews

Парламент підтримав законопроект, який сприятиме партнерству громад у воєнний та післявоєнний періоди

Верховна Рада України прийняла у другому читанні законопроект (реєстр. номер 5742), норми якого удосконалюють порядок укладення договорів міжмуниципального співробітництва. Це сприятиме налагодженню партнерства територіальних громад у воєнний та післявоєнний періоди.

«Прийняття цього Закону удосконалює правове поле для співробітництва громад, що дозволить їм реалізувати спільні проекти для відновлення їх територій та подальшого розвитку, приєднатись до вже успішного співробітництва інших громад. А також сприятиме наданню якісних освітніх, медичних, культурних, житлово-комунальних та інших публічних послуг жителям», — зазначив заступник Міністра розвитку громад та територій України В'ячеслав Негода. Відтак законопроектом пропонується внести зміни до Закону України «Про співробітництво територіальних громад» щодо:

- запровадження процедури приєднання територіальних громад до вже організованого співробітництва за спрощеною процедурою;
- визначення нового типу договору про співробітництво територіальних громад з поєднанням кількох форм співробітництва;
- надання можливості проводити у дис-

танційній формі засідання комісій з підготовки проекту договору про співробітництво з обов'язковим відеозаписом таких засідань та трансляцією на офіційному вебсайті усіх суб'єктів співробітництва.

GEOnews

У першому читанні підтримано законопроект, що спрощує управління багатоквартирними будинками

Верховна Рада України ухвалила в першому читанні законопроект «Про внесення змін до деяких законів України щодо спрощення управління багатоквартирними будинками» (№ 7029).

Прийняття законопроекту надасть можливість власникам житла оперативно приймати важливі рішення з управління своїм будинком навіть коли співвласники виїхали в інші регіони чи країни, та фізично не знаходяться вдома. Зокрема, щодо ефективного використання спільного майна, а також участі у програмі Фонду енергоефективності.

Серед нововведень, які передбачені законопроектом — запровадження можливості направлення електронних повідомлень про проведення зборів за згодою співвласників, проводити збори повністю або частково у режимі відеоконференції, можливість голосувати онлайн за допомогою кваліфікованого електронного підпису. Крім того, знижується поріг голосів для прийняття рішень щодо управління будинком, за винятком питань від'єднання від мереж централізованого надання послуг.

Процес голосування уніфікується як для будинків з ОСББ, так і для тих, де ОСББ ще не створено.

GEOnews

Щотижнева всеукраїнська газета «ПРО ВПЛИВ НА ДОВКІЛЛЯ» пропонує

розміщення оголошень та повідомлень відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»

Вартість розміщення:

Повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля - 5 800 грн
Оголошення про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля - 3 000 грн
Інформація про висновок з оцінки впливу на довкілля - 800 грн

Детальну інформацію ви можете отримати:

за тел: +380 (50) 015-04-53, або e-mail: sphpro2020@gmail.com

(дата офіційного опублікування в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (автоматично генерується програмними засобами ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля, не зазначається суб'єктом господарювання)

(реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності (автоматично генерується програмними засобами ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля, для паперової версії зазначається суб'єктом господарювання)

ПОВІДОМЛЕННЯ

про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«НАЦІОНАЛЬНА ЕНЕРГЕТИЧНА
КОМПАНІЯ «УКРЕНЕРГО»,
код згідно з ЄДРПОУ 00100227

(повне найменування юридичної особи, код згідно з ЄДРПОУ або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи – підприємця, ідентифікаційний код або у разі відсутності ідентифікаційного коду зазначаються паспортні дані (серія, номер паспорта, ким і коли виданий) фізичної особи – підприємця)

інформує про намір провадити плановану діяльність та оцінку її впливу на довкілля.

1. Інформація про суб'єкта господарювання:

Юридична адреса (адреса для листування): 01032, м. Київ, вул. Симона Петлюри, 25, тел.: +38(044)238-30-15, e-mail: svetelik.oo@ua.energy, контактна особа – Светелік Олександр Олександрович

(місцезнаходження юридичної особи або місце провадження діяльності фізичної особи - підприємця (поштовий індекс, адреса), контактний номер телефону)

2. Планована діяльність, її характеристика, технічні альтернативи:

Планована діяльність, її характеристика

Реконструкція ПЛ 330 кВ Південна – Першотравнева №1 (Л207) (інв.№ 51365) та ПЛ 330 кВ Південна – Першотравнева №2 (Л208) (інв.№ 71490) з відгалуженням на ПС 330 кВ «Криворізька», Дніпропетровська область.

Передбачається реконструкція існуючих ПЛ 330 кВ з будівництвом нових ліній – ПЛ 330 кВ Південна – Криворізька, Південна – Першотравнева та Криворізька – Першотравнева, зі збільшенням пропускної спроможності мережі 330 кВ, підвищенням надійності та працездатності магістральних мереж півдня України.

Технічна альтернатива 1

Планом перспективного розвитку оператора системи передачі на 2020-2029 рр. передбачено перевлаштування двох існуючих ПЛ 330 кВ Південна – Першотравнева №1 (Л207) та Південна – Першотравнева №2 (Л208) довжиною 41 км кожна, з відгалуженнями на ПС 330 кВ «Криворізька», на три ПЛ 330 кВ Південна – Криворізька, Південна – Першотравнева та Криворізька

– Першотравнева, з підвісом двох проводів марки АС у фазі перетином не менше 400 мм².

Основні обсяги реалізації цього об'єкту визначені з умови будівництва трьох нових ЛЕП 330 кВ (ПЛ 330 кВ Південна – Криворізька, Південна – Першотравнева та Криворізька – Першотравнева) з забезпеченням та дотриманням вимог ПУЕ з повним переобладнанням існуючої ПЛ 330 кВ Південна – Першотравнева №1, №2 та розташуванням опор по трасі існуючої лінії.

Існуючі одноколові ділянки ПЛ 330 кВ Південна – Першотравнева 1,2 передбачаються двоколовими. Заходи ПЛ330 кВ на ПС 330 кВ «Криворізька» передбачаються одноколовими.

Передбачено виконання наступних обсягів:

- реконструкція існуючих ПЛ 330 кВ Південна – Першотравнева №1 (Л207), №2 (Л208) з будівництвом трьох нових ліній електропередавання у двоколовому виконанні (заходи на ПС 330 кВ «Криворізька» – одноколові) – ПЛ 330 кВ Південна – Криворізька, ПЛ 330 кВ Південна – Першотравнева, ПЛ 330 кВ Криворізька – Першотравнева;

- прокладання волоконно-оптичної лінії зв'язку (ВОЛЗ) для передачі інформації та даних по ПЛ 330 кВ Південна – Першотравнева (Л 208) з відгалуженням на ПС 330 кВ «Криворізька»;

- організація зовнішніх інформаційних мереж для передачі корпоративної та технологічної інформації, команд РЗ і ПА по ВОЛЗ та високочастотним каналам зв'язку;

- перевлаштування релейного захисту та противарійної автоматики ПЛ 330 кВ.

Передбачається виконання демонтажних та будівельно-монтажних робіт в умовах діючого обладнання з урахуванням необхідності забезпечення сталого режиму роботи обладнання.

Технічна альтернатива 2

Технічною альтернативою ПЛ є будівництво та експлуатація підземної кабельної лінії електропередачі. У зв'язку з економічною та технічною недоцільністю, великою довжиною траси та відповідним залученням великої кількості землекористувачів та землевласників, неефективністю з точки зору раціонального та екологічно безпечного використання природних ресурсів, оптимальним варіантом є технічна альтернатива 1.

Нульова технічна альтернатива

Нульовою технічною альтернативою є відмова від планованої діяльності, що не дасть змоги реалізувати підвищення функціонування об'єднаної енергосистеми України з забезпеченням надійності та працездатності магістральних мереж Криворізького енерговузла і збільшення пропускної спроможності існуючих ПЛ 330 кВ.

3. Місце провадження планованої діяльності, територіальні альтернативи:

В адміністративному відношенні ПЛ 330 кВ Південна - Першотравнева №1 (Л207), №2 (Л208) з відгалуженням на ПС 330 кВ «Криворізька» та відповідні підстанції 330 кВ знаходиться в межах міста Кривий Ріг та Криворізького району Дніпропетровської області і проходить через населені пункти: с. Шевченківське, с.

Тернуватий кут та с. Гірницьке. Знаходиться на територіях Криворізької міської територіальної громади, Новописької сільської територіальної громади Дніпропетровської області.

Загальний напрямок траси ПЛ 330 кВ південно-північний, а відгалуження на ПС 330 кВ «Криворізька» – західний.

Місце провадження планованої діяльності: територіальна альтернатива 1

Майданчик ПС 330 «Південна» знаходиться поблизу с. Радуже. У всі боки від підстанції розташовані землі сільськогосподарського призначення. Житлова забудова с. Радуже знаходиться на відстані 190 м від підстанції. ПС 330 кВ «Південна» являє собою забудовану територію будівлями та діючими спорудами енергетичного призначення, що знаходяться під напругою та характеризується великою кількістю підземних і наземних інженерних комунікацій.

Майданчик ПС 330 «Криворізька» знаходиться на території м. Кривий Ріг. У всі боки від підстанції розташовані лісосмуги. Найближча житлова забудова знаходиться на відстані 430 м від підстанції. ПС 330 кВ «Криворізька» являє собою забудовану територію будівлями та діючими спорудами енергетичного призначення, що знаходяться під напругою та характеризується великою кількістю підземних і наземних інженерних комунікацій. На підстанції здійснюється реконструкція за іншим титулом.

Майданчик ПС 330 «Першотравнева» знаходиться на території м. Кривий Ріг. З заходу від підстанції розташований коридор ПЛ, за ним не житлова забудова. На північ за лісосмугою на відстані 70 м розташована житлова забудова. Зі сходу до ПС підходить коридор ПЛ по території, що заросла чагарниками і окремими деревами та з самовільнимигородами. З півдня до ПС примикає лісосмуга, за якою розташована промислова забудова. ПС 330 кВ «Першотравнева» являє собою забудовану територію будівлями та діючими спорудами енергетичного призначення, що знаходяться під напругою та характеризується великою кількістю підземних і наземних інженерних комунікацій. На підстанції планується реконструкція за іншим титулом.

Місце провадження планованої діяльності: територіальна альтернатива 2

Альтернатива не розглядається оскільки планова діяльність буде проводитися по трасі існуючої ПЛ 330 кВ.

4. Соціально-економічний вплив планованої діяльності:

Вплив на соціальне середовище носить позитивний аспект.

На період реконструкції найбільш важливим із соціально-економічних факторів є можливість забезпечення робочими місцями працездатного населення, поповнення місцевого бюджету і поліпшення загальної соціально-економічної ситуації в районі, зайнятості місцевого населення та працівників.

Планована діяльність матиме позитивний соціально-економічний вплив, що характеризується забезпеченням електроенергією комунально-побутових споживачів та промислових об'єктів, підвищенням надійності та сталості електропостачання, розподілу електричної

енергії для безперебійної передачі споживачам, покращенням економічної ситуації регіону.

При дотриманні всього комплексу заходів щодо захисту навколишнього середовища, роботи з реконструкції та експлуатація об'єктів не спричинять негативного впливу на соціально-економічне середовище.

5. Загальні технічні характеристики, у тому числі параметри планованої діяльності (потужність, довжина, площа, обсяг виробництва тощо):

Загальні характеристики:

Відповідно до техніко-економічного обґрунтування та експертного звіту щодо розгляду проектної документації визначаються основні параметри планованої діяльності:

Нові лінії що передбачаються, прокладаються по трасі існуючої ПЛ 330 кВ Південна – Першотравнева (Л207, Л208) та конструктивно споруджуються у двоколовому виконанні по всій довжині траси, крім заходів на ПС 330 кВ «Криворізька», що виконуються одноколовими. На існуючих одноколових ділянках нова ЛЕП прокладається по трасі ПЛ 330 кВ Південна – Першотравнева №2 (Л208).

Найвища номінальна напруга – 330 кВ.

Протяжність траси ПЛ 330 кВ, що прокладається – близько 40 км.

Проводи – по два проводи у фазі марки АС 400/51.

Захист від ударів блискавки виконується двома тросами.

Опори – проміжні металеві та анкерно-кутові металеві. Тип фундаментів – збірні залізобетонні.

Кабель ВОЛЗ – марки ОКГТ.

Передбачається встановлення скляної лінійної брудостійкої ізоляції та лінійної арматури. На ПЛ для проміжних металевих опор та анкерно-кутових опор передбачені дволанцюгові ізолюючі підвіси з окремим кріпленням кожного ланцюга до опори для підвищення надійності лінії.

Для виконання робіт з будівництва ділянки ПЛ 330 кВ передбачається тимчасовий відвід землі. Відповідно до ДБН В.2.5-16-99 площа тимчасового відводу складається зі смуги землі, шириною 17 м, для розкочування проводів, тросів і площадок для викладення опор. Площа під будівельний майданчик в місці збірки і встановлення металеві опори становить 550 м².

Тривалість будівництва – 11 місяців.

Основні конкретні технічні рішення будуть визначені проектною документацією.

6. Екологічні й інші обмеження планованої діяльності за альтернативами:

Щодо технічної альтернативи 1.

Екологічні та інші обмеження планованої діяльності встановлюються згідно з законодавством України, а також згідно технічних умов та містобудівних умов та обмежень, включаючи дотримання санітарно-гігієнічних, протипожежних, містобудівних і територіальних та інших обмежень згідно з діючими нормативними документами.

Правилами охорони електричних мереж, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2022 р. № 1455, визначені охоронні зони об'єк-

тів енергетики, які встановлюються вздовж повітряних та кабельних ліній електропередачі та навколо електростанцій, електростанцій, струмопроводів і пристроїв, для забезпечення нормальних умов експлуатації об'єктів енергетики, запобігання ушкодженню, а також зменшення їх негативного впливу на людей та довкілля, суміжні землі та інші природні об'єкти.

З метою захисту населення від впливу електричного поля повітряних ліній електропередачі встановлюються санітарно-захисні зони відповідно до Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів, затверджених наказом МОЗ України від 19 червня 1996 року №173 (ДСП 173-96) та Державних санітарних норм і правил захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань, затверджених Наказом МОЗ України від 01.08.1996 №239 (ДСН 239-96), розміри яких залежать від типу і напруги енергооб'єкта.

Обмеженнями для планованої діяльності також будуть:

- дотримання обмежень, визначених Водним кодексом України під час проведення робіт на землях водного фонду, у межах прибережних захисних смуг та водоохоронних смуг водних об'єктів;

- дотримання обмежень в межах охоронних зон електричних мереж повітряних ліній електропередачі згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2022 р. № 1455 «Про затвердження Правил охорони електричних мереж»,

- обмеження у використанні земель, передбачених документацією із землеустрою, з урахуванням проектних даних та відповідно до вимог ДБН В.2.5-16-99 «Інженерне обладнання зовнішніх мереж. Визначення розмірів земельних ділянок для об'єктів електричних мереж»;

- дотримання законодавчих вимог обмеження впливу на тваринний та рослинний світ для збереження біорізноманіття; недопустимість погіршення середовищ існування та умов розмноження представників фауни; запобігання небажаним змінам природних рослинних угруповань та негативному впливу на них; обов'язкове встановлення протипташинних загороджувачів на опорах;

- дотримання нормативів гранично-допустимих концентрацій (ГДК) забруднюючих речовин в атмосферному повітрі та рівнів акустичного, електромагнітного, інфразвукового впливу;

- не допускати забруднення ґрунтів, поверхневих та підземних вод під час будівництва та експлуатації об'єкту;

- дотримання обмежень, встановлених для об'єктів архітектурної, археологічної та культурної спадщини та їх охоронних зон у відповідності до Законів України «Про охорону археологічної спадщини» та «Про охорону культурної спадщини». Будівництво здійснювати з урахуванням археологічних досліджень площадок забудови;

- дотримання обмежень, які встановлені в ЗУ «Про природно-заповідний фонд та чинним законодавством для об'єктів природно-заповідного фонду, екологічної мережі, смарагдової мережі.

- дотримання вимог законодавства в сфері поводження з відходами. Відходи, що утворюватимуться в

процесі будівництва та експлуатації, повинні передаватися іншим власникам згідно попередньо укладених договорів з метою їх подальшого зберігання, оброблення, утилізації, знешкодження, захоронення, видалення.

- виконання вимог щодо раціонального використання природних ресурсів;

- рекультивация земель після завершення будівельних робіт;

- дотримання вимог Правил пожежної безпеки в Україні, затверджених Наказом Міністерства внутрішніх справ України від 30.12.2014 №1417 та Правил пожежної безпеки в компаніях, на підприємствах та в організаціях енергетичної галузі України, затверджених Наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 26.09.2018 №491;

- створення нормативних умов праці на всіх робочих місцях.

Суб'єкт господарювання бере на себе зобов'язання дотримання вимог чинного природоохоронного та санітарного законодавства при будівництві та експлуатації об'єкту планованої діяльності, а також ресурсозберігаючі, охоронні, захисні, відновлювальні та інші заходи щодо умов безпечної експлуатації об'єкту. При дотриманні зазначених вимог вплив на навколишнє середовище мінімальний і додаткових екологічних обмежень не потребує.

Щодо технічної альтернативи 2

Екологічні та інші обмеження аналогічні як для технічної альтернативи 1.

Щодо територіальної альтернативи 1

- дотримання обмежень визначених Водним та Земельним кодексами України.

- дотримання розмірів санітарно-захисної зони об'єкта та вимог до неї;

- дотримання розмірів охоронних зон електричних мереж повітряних ліній електропередачі;

- кадастрово-земельні обмеження, обмеження щодо облаштування ПЛ, включаючи рельєф, кількість приватних земельних ділянок, які будуть вилучатись, довжину ПЛ, кількість необхідних опор, екологічні обмеження охоронних територій.

Щодо територіальної альтернативи 2

Екологічні та інші обмеження аналогічні альтернативі 1.

7. Необхідна еколого-інженерна підготовка та захист території за альтернативами:

Щодо технічної альтернативи 1

Встановлення комплексу технологічного обладнання має здійснюватися з урахуванням вимог техніки безпеки і виробничої санітарії. Передбачено розробку і застосування заходів, направлених на запобігання аваріям, обмеження їх наслідків та захист людей і довкілля.

Інженерна підготовка території включає планування майданчиків та облаштування фундаментів під опори ПЛ та інші необхідні споруди. При розробці проекту під фундаменти для опор всі заходи з інженерної підготовки та захисту території від несприятливих природних впливів (зсуви, ерозія схилів, підтоплення тощо) будуть розроблятися з урахуванням результатів інженерно-геологічних вишукувань. Топографо-геодезичні, інженерно-геологічні, гідрологічні, екологічні, та інші

вишукування виконуватимуться у необхідному обсязі згідно чинного законодавства. Проектні рішення в період будівництва та експлуатації будуть забезпечувати раціональне використання ґрунту, будуть передбачені заходи протидії просіданню, активізації інших екзогенних процесів, а також охоронні, відновлювані, захисні та компенсаційні заходи.

Розміщення та використання технологічного обладнання має здійснюватися з урахуванням вимог техніки безпеки і виробничої санітарії.

Щодо територіальної альтернативи 1

Передбачається влаштування тимчасових під'їзних доріг, всіх необхідних комунікацій та споруд, перевезення обладнання, будівельних матеріалів та конструкцій; перебазування будівельних машин, механізмів, автотранспорту.

Щодо технічної альтернативи 2

Встановлення комплексу технологічного обладнання має здійснюватися з урахуванням вимог техніки безпеки і виробничої санітарії. Передбачено розробку і застосування заходів, направлених на запобігання аваріям, обмеження їх наслідків та захист людей і довкілля. Геодезичні, інженерно-геологічні, гідрологічні, екологічні, та інші вишукування виконуватимуться у необхідному обсязі згідно чинного законодавства. Проектні рішення в період будівництва та експлуатації будуть забезпечувати раціональне використання ґрунту, будуть передбачені заходи протидії ерозії ґрунту, активізації інших екзогенних процесів, а також охоронні, відновлювані, захисні та компенсаційні заходи під час прокладання кабелю.

Щодо територіальної альтернативи 2

Аналогічно альтернативі 1.

8. Сфера, джерела та види можливого впливу на довкілля:

Можливі впливи планованої діяльності на довкілля включають:

Клімат і мікроклімат: негативного впливу не передбачається. Локальне підвищення температури повітря та вологості не прогнозується. Викиди, які можуть вплинути на клімат і мікроклімат в прилеглий місцевості, відсутні.

Повітряне середовище: на етапі будівництва очікуються локальні викиди від двигунів внутрішнього згоряння автомобілів та спецтехніки, пилу від проведення земляних робіт, від зварювальних та газорізальних робіт, фарбувальних робіт, генераторів електроенергії. При цьому викиди матимуть контрольований короткостроковий характер, концентрації забруднюючих речовин в повітрі не перевищуватимуть рівнів ГДК. Таким чином, вплив на атмосферне повітря на етапі будівництва знаходитиметься в межах нормативів.

Водне середовище: На етапі будівництва ймовірність забруднення буде мінімізована шляхом дотримання будівельних технологічних вимог, використанням передових методів будівництва та забезпеченням чіткого нагляду за підрядними організаціями. Всі потреби у воді (питна та технічна) для будівельних та ремонтних бригад буде забезпечуватись на місцевому рівні, підвезення води до будівельних майданчиків здійснюватиметься вантажівкою. Скидання стоків в поверхневі

та ґрунтові води відсутні. Таким чином, потенційний вплив планованої діяльності на водне середовище знаходитиметься в межах допустимих норм. В період експлуатації вплив планованої діяльності на водне середовище не здійснюється.

Землі і ґрунти: впливом при проведенні будівельно-монтажних робіт є механічне порушення шару ґрунту при вийманні та зворотному засипанні, ущільненні ґрунту. Існує потенційна можливість забруднення ґрунтів в результаті розливу чи витоку паливо-мастильних матеріалів машин та механізмів. Для попередження забруднення необхідне обов'язкове використання абсорбентів.

На час будівництва забудовнику об'єкту надаються земельні ділянки в тимчасове користування. При виконанні будівельно-монтажних робіт виконуватиметься зрізування рослинного шару ґрунту, переміщення його на відстань та подальше його відновлення (рекультивация). Розроблені рішення забезпечують захист прилеглої території від техногенного впливу будівництва, захист навколишнього середовища, безпечність виробничого процесу будівельно-монтажних робіт та умови нормальної експлуатації ПЛ 330 кВ. Таким чином, вплив на землі та ґрунти – в межах нормативних вимог. В період експлуатації вплив на ґрунти не здійснюватиметься.

Геологічне середовище: планована діяльність не призведе до виникнення негативних ендегенних чи екзогенних процесів та явищ природного чи техногенного походження (тектонічних, сейсмічних, геодинамічних, зсувних, селевих, карстових тощо).

Відходи: безпосередньо в процесі експлуатації об'єкта утворення відходів не передбачається. В процесі будівельних та монтажних робіт утворюватимуться відходи, ідентифіковані за державним класифікатором відходів. Всі відходи зберігатимуться у відповідності з санітарними нормами і по мірі накопичення будуть передані відповідно до укладених договорів та вимог екологічної безпеки спеціалізованим організаціям.

Земельні ресурси: після завершення усіх будівельно-монтажних робіт виконується рекультивация земель, порушених під час будівництва, видалення будівельного та іншого сміття, благоустрій прилеглої території.

Біорізноманіття: в період будівництва очікується мінімальний локальний тимчасовий вплив на рослинний світ. Планована діяльність суттєво не змінить складу рослинних угруповань, фауни, видової різноманітності, популярції домінуючих, цінних і видів, що охороняються, їх стану. Втрати тваринного світу чи витіснення з ареалу поширення не відбудеться. Вплив електромагнітного випромінювання на тваринний світ знаходитиметься в межах норм.

Культурна та архітектурна спадщина: планована діяльність не має безпосереднього впливу на будь-яку міжнародну або національно визнану культурну спадщину. Результати археологічної експертизи були враховані під час вибору траси проходження ПЛ, щоб забезпечити мінімізацію та виключення прямого впливу на існуючі археологічні чи культурні об'єкти.

Природно-заповідний фонд, екологічна та смарагдова мережа: вибір траси проходження ПЛ 330 кВ здійснюється з умовою максимально можливого обходу об'єктів ПЗФ, не зачіпає землі природних заповідників,

парків, та інших об'єктів. Вплив на об'єкти ПЗФ відсутній або зведений до мінімуму.

Вплив шуму: Під час експлуатації шумовий вплив відсутній. На стадії проведення будівельно-монтажних робіт джерелом шуму буде автотранспорт, будівельна техніка та механізми, що носять тимчасовий характер, не матимуть довгострокового шкідливого впливу. При цьому акустичний вплив не перевищує допустимих рівнів згідно вимог законодавства.

Електромагнітне випромінювання: Під час експлуатації ПЛ виникає електромагнітне випромінювання. Нормування електромагнітного випромінювання радіочастотного діапазону на робочих місцях здійснюється згідно з "Державними санітарними нормами і правилами при роботі з джерелами електромагнітних полів", затвердженими наказом МОЗ України від 18.12.2002 за № 476. Захист персоналу від дії ЕМП досягається шляхом проведення організаційних, інженерно-технічних заходів, а також використання засобів індивідуального захисту. З метою захисту населення від впливу ЕМП встановлюється СЗЗ.

Навколишнє соціальне середовище – позитивний аспект в частині підвищення надійності енергозабезпечення регіону, позитивного впливу на місцеву соціально-економічну ситуацію, створення додаткових робочих місць та поповнення місцевого бюджету податками.

Навколишнє техногенне середовище – планована діяльність не спричиняє порушення навколишнього техногенного середовища за умов комплексного дотримання правил будівництва та експлуатації.

Для здійснення планованої діяльності встановлюється комплекс заходів та умов, спрямованих на мінімізацію можливих впливів; виконання та дотримання цих вимог забезпечує мінімальний вплив на навколишнє середовище, екологічно безпечну господарчу діяльність підприємства, не порушуються сприятливі перспективи соціально-економічного розвитку регіону, виключається загроза для життя і здоров'я місцевого населення, дотримуються всі норми діючого природоохоронного законодавства.

Щодо технічних альтернатив 1, 2

Вплив на довкілля при впровадженні технічних альтернатив 1 та 2 буде аналогічним до впливу що описаний вище, тому окремо він не розглядається.

Щодо територіальних альтернатив 1, 2

Вплив на довкілля територіальних альтернатив 1 та 2 буде аналогічним до впливу, що описаний вище, тому окремо він не розглядається..

9. Належність планованої діяльності до першої чи другої категорії видів діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля (зазначити відповідний пункт і частину статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»):

Об'єкт планованої діяльності відноситься до:

- першої категорії видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля і підлягають оцінці впливу на довкілля згідно п. 20 ч. 2, ст. 3 Закону України "Про оцінку впливу на довкілля" (будівництво повітряних ліній електропередачі напругою 220 кіловольт або більше і довжиною понад

15 кілометрів);

- другої категорії видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля згідно із пунктом 2 частини 3 статті 3 Закону України "Про оцінку впливу на довкілля" (зміна цільового призначення земель сільськогосподарського призначення (якщо нове призначення відноситься хоча б до одного виду діяльності, зазначеного у частинах другій та третій цієї статті) та зміна цільового призначення особливо цінних земель);).

10. Наявність підстав для здійснення оцінки транскордонного впливу на довкілля (в тому числі наявність значного негативного транскордонного впливу на довкілля та перелік держав, довкілля яких може зазнати значного негативного транскордонного впливу (зачеплених держав):

Підстав для здійснення оцінки транскордонного впливу на довкілля немає.

11. Планований обсяг досліджень і рівень деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля:

Планований обсяг досліджень та рівень деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з ОВД, розробляється у відповідності до ст.6 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», враховує Наказ Міністерства захисту довкілля і природних ресурсів України від 15 березня 2021 року № 193 «Про затвердження Загальних методичних рекомендацій щодо змісту та порядку складання звіту з оцінки впливу на довкілля»; вимоги ч.4 ст.2 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» з урахуванням ч.2 ст. 11 Закону України "Про стратегічну екологічну оцінку".

12. Процедура оцінки впливу на довкілля та можливості для участі в ній громадськості:

Планована суб'єктом господарювання діяльність може мати вплив на довкілля і, отже, підлягає оцінці впливу на довкілля відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля». Оцінка впливу на довкілля – це процедура, що передбачає:

а) підготовку суб'єктом господарювання звіту з оцінки впливу на довкілля;

б) проведення громадського обговорення планованої діяльності;

в) аналіз уповноваженим органом звіту з оцінки впливу на довкілля будь-якої додаткової інформації, яку надає суб'єкт господарювання, а також інформацію, отриману від громадськості під час громадського обговорення, інша інформація;

г) надання уповноваженим органом мотивованого висновку з оцінки впливу на довкілля, що враховує результати аналізу, передбаченого абзацом 5 цього пункту;

д) врахування висновку оцінки впливу на довкілля у рішення впровадження планованої діяльності, зазначеною у пункті 14 цього повідомлення.

У висновку з оцінки на довкілля уповноважений орган, виходячи з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, визначає допустимість чи обґрунтовує не допустимість провадження планованої діяльності та визначає екологічні умови її провадження. Забороняється

розпочинати провадження планованої діяльності без оцінки впливу на довкілля та отримання рішення про провадження планованої діяльності. Процедура оцінки впливу на довкілля передбачає право і можливості громадськості для участі у такій процедурі, зокрема на стадії обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля, а також на стадії розгляду уповноваженим органам поданого суб'єктом господарювання звіту з оцінки впливу на довкілля. На стадії громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля протягом 25 робочих днів громадськості надається можливість надавати будь які зауваження і пропозиції до звіту з оцінки впливу на довкілля та планованої діяльності, а також взяти участь у громадських слуханнях. Детальніше про процедуру громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля буде повідомлено в оголошенні про початок громадського обговорення.

Тимчасово, на період дії та в межах території карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби (COVID-19), спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, до повного його скасування та протягом 30 днів з дня скасування карантину, громадські слухання не проводяться і не призначаються на дати, що припадають на цей період, про що зазначається в оголошенні про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля.

13. Громадське обговорення обсягу досліджень і рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля:

Протягом 20 робочих днів з дня оприлюднення цього повідомлення на офіційному вебсайті уповноваженого органу, зазначеному в пункті 15 цього повідомлення, приймаються зауваження і пропозиції до планованої діяльності, обсягу дослідження та рівня деталізації, інформації, що підлягає до включення до звіту з оцінки впливу на довкілля. Надаючи такі зауваження і пропозиції, вкажіть реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (зазначений на першій сторінці цього повідомлення). Це значно спро-

стить процес реєстрації та розгляду ваших зауважень та пропозицій.

У разі отримання таких зауважень і пропозицій громадськості вони будуть розміщені в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля та передачі суб'єкту господарювання (протягом 3 робочих днів з дня отримання). Особи, що надають зауваження і пропозиції, своїм підписом засвідчують свою згоду на обробку їх персональних даних. Суб'єкт господарювання під час підготовки звіту з оцінки впливу на довкілля зобов'язаний врахувати повністю, врахувати частково, або обґрунтовано відхилити зауваження і пропозиції громадськості, надані у процесі громадського обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля. Детальна інформація про це включається до звіту з оцінки звіту на дозвілля.

14. Рішення про провадження планованої діяльності:

Відповідно до законодавства рішенням про провадження даної планованої діяльності буде

Дозвіл на виконання будівельних робіт,

(вид рішення відповідно до частини першої статті 11

Закону України "Про оцінку впливу на довкілля")

що видає Державна інспекція архітектури та містобудування України

(орган, до повноважень якого належить прийняття такого рішення)

15. Усі зауваження та пропозиції громадськості до планованої діяльності, обсягу досліджень і рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля, необхідно надсилати до:

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України: поштова адреса: 03035, м. Київ, вул. Митрополита Василя Липківського, буд. 35; відділ оцінки впливу на довкілля, тел: (044) 206-31-40, (044) 206-31-50, електронна пошта: OVD@mepr.gov.ua; контактна особа - Грицак Олена Анатоліївна, заступник директора департаменту - начальник відділу оцінки впливу на довкілля Департаменту екологічної оцінки, контролю та екологічних фінансів.

(найменування уповноваженого органу, поштова адреса, електронна адреса, номер телефону та контактна особа)

Азербайджан передав Україні 45 електростанцій резервного живлення

Азербайджан передав Україні 45 електростанцій резервного живлення потужністю від 94 до 150 кВА.

«11 січня 2023 р. від ЗАТ «Азербенерджі», Азербайджанська Республіка, надійшла друга частина допомоги для

енергетичного сектору України - 45 електростанцій резервного живлення потужністю від 94 до 150 кВА», - повідомили в Міністерстві енергетики.

Міністр енергетики України Герман Галущенко подякував своїм колегам: «Хочу висловити особисту подяку своєму колезі, міністру енергетики Азербайджану, Парвізу Шахбазову за

швидку реакцію та дієву, вчасну підтримку. Ми вдячні за Вашу солідарність з українським народом».

Як повідомлялося раніше, перша партія допомоги українському енергосектору - 45 силових трансформаторів та 5 електростанцій резервного живлення, вже передана компаніям.

GEOnews

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИСНОВОК З ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

АТ «Укргазвидобування» інформує про те, що Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України видано Висновок з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності «Спорудження експлуатаційних свердловин 232, 239,240,243,244,245,247,248 та №5 Задорожня Єфремівського ГКР, на газ і конденсат, підземні споруди. Підключення свердловин до установок підготовки вуглеводневої сировини» №21/01-20229239996/1 від 17.01.2023 р. та Звіт про громадське обговорення №21/01-20229239996/2 від 17.01.2023 р.

(дата офіційного опублікування в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (автоматично генерується програмними засобами ведення Реєстру, не зазначається суб'єктом господарювання)
202211910124

(реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності)

ОГОЛОШЕННЯ

про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля

Повідомляємо про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, зазначеної у пункті 1 цього оголошення, з метою виявлення, збирання та врахування зауважень і пропозицій громадськості до планованої діяльності.

1. Планована діяльність

Продовження видобування вуглеводнів та спорудження (буріння) свердловин Західно-Хрестищенського родовища згідно зі спеціальним дозволом на користування надрами № 2367 від 01.02.2001 року. Підключення свердловин до установок підготовки вуглеводневої сировини.

Метод розробки родовища – на виснаження, режим – газовий. Кінцева продукція – газ природний, конденсат, супутні компоненти: гелій, етан, пропан, бутани.

Роботи по провадженню планованої діяльності буде здійснювати філія Газопромислове управління “Шебелінкагазвидобування” АТ “Укргазвидобування”, що знаходиться за адресою: 64250, вул. Стадіонна, 9, смт. Донець, Ізюмський район, Харківська область; тел. (05749) 92-4-98.

В ході продовження видобування вуглеводнів, пошуку, розвідки, розробки та експлуатації родовища, в межах спеціального дозволу на користування надрами Західно-Хрестищенського родовища можливо будівництво 12 свердловин на рік. Місця вибору точок буріння будуть відповідати оптимальним геологічним умовам, вибір ділянок під будівництво свердловин буде враховувати вимоги екологічного законодавства України, санітарні та природоохоронні обмеження, після отримання промислового притоку газу, свердловини будуть підключені до установки підготовки вуглеводневої сировини.

Об'єкт існуючий. Запаси корисних копалин Західно-Хрестищенського родовища обліковують на Державному балансі корисних копалин України; наявні документи дозвільного характеру, розробку родовища здійснюють відповідно до Правил розробки родовищ. Під час розробки родовища передбачено пошук і розвідку нових покладів вуглеводнів. Буріння свердловин здійснюватиметься верстатом з дизельним приводом, спосіб буріння – роторний, турбінний.

Родовище знаходиться в промисловій розробці. Площа складає 80,32 км².

Буріння свердловин Західно-Хрестищенського родовища передбачається в адміністративних межах Полтавського району Полтавської області та Красноградського району Харківської області в межах спеціального дозволу на користування надрами.

Розташування устя свердловин обумовлюється оптимальними геологічними умовами розкриття перспективних продуктивних горизонтів і поверхневими умовами..

Очікувані об'єми видобутку природного газу станов-

лять від 15 тис.м³/добу до

70 тис.м³/добу для кожної свердловини.

(загальні технічні характеристики, у тому числі параметри планованої діяльності (потужність, довжина, площа, обсяг виробництва тощо), місце провадження планованої діяльності)

2. Суб'єкт господарювання

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УКРГАЗВИДОБУВАННЯ» (АТ «УКРГАЗВИДОБУВАННЯ»)

Код ЄДРПОУ 30019775.

Юридична адреса: 04053, м. Київ, вул. Кудрявська, буд. 26/28.

Контактний номер телефону: тел.: (044) 461 25 49; факс:

(044) 461 29 72

(повне найменування юридичної особи, код згідно з ЄДРПОУ або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи - підприємця, ідентифікаційний код або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку у паспорті), місцезнаходження юридичної особи або місце провадження діяльності фізичної особи - підприємця (поштовий індекс, адреса), контактний номер телефону).

3. Уповноважений орган, який забезпечує проведення громадського обговорення

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів

України, 03035 м. Київ, вул. Митрополита Василя

Липківського, 35, Департамент екологічної оцінки

та контролю, тел./факс. (044) 206-31-40, 206-31-50

e-mail: OVD@mepr.gov.ua, контактна особа: заступник

директора департаменту – начальник відділу оцінки

впливу на довкілля Департаменту екологічної оцінки,

контролю та екологічних фінансів –

Грицак Олена Анатоліївна.

(найменування уповноваженого органу, місцезнаходження, номер телефону та контактна особа)

4. Процедура прийняття рішення про провадження планованої діяльності та орган, який розглядатиме результати оцінки впливу на довкілля

Рішенням про провадження планованої діяльності буде Продовження видобування згідно спеціального дозволу на користування надрами з видобування вуглеводнів Західно-Хрестищенського родовища № 2367 від 01.02.2001 року, що видається Державною службою геології та надр України.

(вид рішення про провадження планованої діяльності, орган, уповноважений його видавати, нормативний документ, що передбачає його видачу)

5. Строки, тривалість та порядок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля, включаючи інформацію про час і місце усіх запланованих громадських слухань

Тривалість громадського обговорення становить **25 робочих днів** (не менше 25, але не більше 35 робочих днів) з моменту офіційного опублікування цього оголошення (зазначається у назві оголошення) та надання громадськості доступу до звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої додаткової інформації, визначеної суб'єктом господарювання, що передається для видачі висновку з оцінки впливу на довкілля.

Протягом усього строку громадського обговорення громадськість має право подавати будь-які зауваження або пропозиції, які, на її думку, стосуються планованої діяльності, без необхідності їх обґрунтування. За-

уваження та пропозиції можуть подаватися в письмовій формі (у тому числі в електронному вигляді) та усно під час громадських слухань із внесенням до протоколу громадських слухань. Пропозиції, надані після встановленого строку, не розглядаються.

Тимчасово, на період дії та в межах території карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби (COVID-19), спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, до повного його скасування та протягом 30 днів з дня скасування карантину, громадські слухання не проводяться і не призначаються на дати, що припадають на цей період.

Громадські слухання (перші) відбудуться _____ -

(вказати дату, час, місце та адресу проведення громадських слухань)

Громадські слухання (другі) відбудуться _____ -

(вказати дату, час, місце та адресу проведення громадських слухань)

6. Уповноважений центральний орган або уповноважений територіальний орган, що забезпечує доступ до звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої доступної інформації щодо планованої діяльності

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, 03035 м. Київ, вул. Митрополита Василя Липківського, 35, Департамент екологічної оцінки та контролю, тел./факс. (044) 206-31-40, 206-31-50 e-mail: OVD@mepr.gov.ua, контактна особа: заступник директора департаменту – начальник відділу оцінки впливу на довкілля Департаменту екологічної оцінки, контролю та екологічних фінансів – Грицак Олена Анатоліївна.

(вказати найменування органу, поштову та електронну адресу, номер телефону та контактну особу)

7. Уповноважений центральний орган або уповноважений територіальний орган, до якого надаються зауваження і пропозиції, та строки надання зауважень і пропозицій

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, 03035 м. Київ, вул. Митрополита Василя Липківського, 35, Департамент екологічної оцінки та контролю, тел./факс. (044) 206-31-40, 206-31-50 e-mail: OVD@mepr.gov.ua, контактна особа: заступник директора департаменту – начальник відділу оцінки

впливу на довкілля Департаменту екологічної оцінки, контролю та екологічних фінансів – Грицак Олена Анатоліївна.

(вказати найменування органу, поштову та електронну адресу, номер телефону та контактну особу)

Зауваження і пропозиції приймаються протягом усього строку громадського обговорення, зазначеного в абзаці другому пункту 5 цього оголошення.

8. Наявна екологічна інформація щодо планованої діяльності:

Звіт з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності; повідомлення про плановану діяльність.

9. Місце (місця) розміщення звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої додаткової інформації (відмінне від приміщення, зазначеного у пункті 6 цього оголошення), а також час, з якого громадськість може ознайомитися з ними:

Ознайомлення зі змістом звіту ОВД можливе в робочі часи у приміщеннях:

1. Філія ГПУ «Шебелинкагазвидобування» АТ «Укргазвидобування» за адресою: 64250, Харківська область, Ізюмський район, смт. Донець, вул. Стадіонна, 9. Контактна особа – Діденко Олександр Миколайович, тел.: 05749-93372.
2. Полтавська міська рада: 36000, м. Полтава, вул. Соборності, буд. 36. Контактна особа – міський голова Мамай Олександр Федорович, тел (05325) 64344.
3. Красноградська міська рада: 63304, Харківська область, Красноградський район, м. Красноград, вул. Бельовська, буд. 94. Контактна особа – міський голова Кривенко Світлана Миколаївна, тел.: +38 (05744) 70403
4. Чутівська громада 38800, Полтавська обл., Полтавський р-н, смт Чутове, вул. Набережна, буд. 9. Контактна особа – Голова: Корольов Микола Павлович, тел.: +38 (05347) 9-1165
5. Мартинівська сільська громада 39520, Полтавська область, Полтавський район, село Мартинівка, вулиця Богдана Хмельницького будинок 18. Контактна особа – Голова: Котенко Віктор Іванович

(найменування підприємства, установи, організації, місцезнаходження, дата, з якої громадськість може ознайомитися з документами, контактна особа)

Законопроект про реформу державного моніторингу довкілля рекомендований до другого читання

Комітет Верховної Ради з питань екологічної політики та природокористування розглянув та підтримав оновлену редакцію законопроекту №7327 щодо реформування державної системи моніторингу довкілля. Очікується, що найближчим часом документ буде внесений на голосування Парламенту у другому читанні.

Попередньо підкомітетом з питань охорони і раціонального використання водних ресурсів та державного моніторингу навколишнього природного середовища Екокомітету були розглянуті 194 пропозиції до законопроекту. З них

67 включені до нової редакції документа.

Даний законопроект у першому читанні Верховна Рада схвалила 16 листопада. Це важливий євроінтеграційний документ, який передбачає внесення змін у 18 законодавчих актів України. Реформована система моніторингу довкілля буде всеохоплюючою і включатиме підсистеми відслідковування стану води, повітря, ґрунтів, лісів, рослин, тварин, поводження з відходами та геологічних процесів тощо.

За словами Міністра Руслана Стрільця, у результаті реформи буде створена ефективна, прозора та відкрита система моніторингу довкілля, яка стане важливою складовою державного управління у сфері безпеки

довкілля і дозволить оперативно виявляти та реагувати на екологічні загрози.

Реформа системи моніторингу довкілля забезпечить: - Доступ українців 24/7 до актуальної та достовірної інформації про стан повітря, води, лісу, радіаційний фон у будь-якому районі, населеному пункті чи цілому по Україні на єдиній екологічній платформі «Еко-система». - Діджиталізацію, розвиток цифрових і супутникових технологій, втілення ідей ІТ-індустрії у сфері моніторингу довкілля. - Узагальнення та систематизацію інформації про стан компонентів довкілля. - Взаємодію системи моніторингу довкілля України з аналогічними системами інших країн.

GEOnews

Відновлення України має бути зеленим та з використанням найкращих доступних технологій

Європейський зелений курс, до якого наша країна долучилася ще у 2020 році, може стати основою післявоєнного зеленого розвитку країни. На цьому наголосив Міністр захисту довкілля та природних ресурсів України Руслан Стрілець в ефірі телемарафону #ЄдиніНовини на телеканалі Рада.

“Для України це не лише можливість зробити свій вклад до глобальної боротьби зі зміною клімату. Сьогодні, це можливість вирішити ті проблеми, які постали перед нами після 24 лютого 2022 року. Адже ніхто не буде сперечатися, що нам важливо розвивати зелену енергетику, бо від цього залежить наша енергетична безпека та енергетична безпека Європи. Нам важливо, щоб кожен зруйнований будинок був відновлений вже за новими стандартами, а кожен дитячий садочок, школа, інший соціальний об’єкт - побудований за сучасними енергоощадними технологіями. Ми вже сьогодні робимо кроки задля того, щоб залучати інвестиції в такі проекти”, - зазначив Руслан Стрілець.

Лише минулого року у Луганю Україна та Швейцарія підписали угоду про залучення інвестицій в українські кліматичні проекти “зеленого” відновлення. А під час головної кліматичної події року - COP27 - відповідний діалог започатковано із Японією. Тривають перемовини й з іншими міжнародними партнерами. Окремо Міністр зупинився на питанні зеленого відновлення промисловості. Лише за даними Київської Школи Економіки, від початку війни в Україні пошкоджено або зруйновано щонайменше 412 підприємств, з яких 64 — це великі та середні підприємства. Але ця цифра значно більша, враховуючи відсутність повної інформації про стан підприємств на тимчасово окупованих територіях.

“Ми розуміємо, що повинні зробити неабиякі зусилля для того, щоб отримати фінансові інструменти для відновлення нашої економічної стійкості. І це відновлення важливо проводити за технологіями, які будуть менше шкодити довкіллю”, - зазначив Руслан Стрілець.

За його словами, Міндовкілля спільно з народними депутатами допрацювали необхідний рамковий законопроект 6004-д. Документ окреслить

рамки екомодернізації та відбудови підприємств за найкращими доступними технологіями. А ще дозволить залучити кошти міжнародної технічної допомоги на реалізацію проектів. Зокрема, Уряд Німеччини вже виділив кошти на екомодернізацію українських підприємств. У рамках програми передбачено співфінансування декількох проектів з впровадження бізнесом НДТМ - у розмірі до 2 млн євро кожен. Подання документів розпочато, відбір проектів триватиме до 28 лютого 2023 року.

Міністр висловив впевненість, що досвід реалізації цієї програми стане якісним початком для співпраці з іншими європейськими партнерами.

GEOnews

У 2022-му році на УЕБ було реалізовано 59,2 млн МВт-год електроенергії

У 2022-му році на майданчику Української енергетичної біржі було реалізовано 59,2 млн МВт-год електричної енергії. Про підсумки минулого року повідомили в УЕБ.

«Протягом минулого року на Українській енергетичній біржі проведено більше 1300 торгових сесій у БЕТС та аукціонів з купівлі-продажу електричної енергії в БЕТС у версії «Electric Power», - повідомляють в УЕБ.

За даними Української енергетичної біржі, за усіма напрямками було реалізовано 59,2 млн. МВт-год. електроенергії, 1,3 млн. тонн нафти та газового конденсату, 187,6 тис. тонн скрапленого газу та нафтопродуктів, 167,5 млн. куб. м. природного газу, 710 тис. тонн вугілля.

«Ринок енергоресурсів у 2022 році зазнав неабиякого потрясіння. Через війну та постійні руйнування ворогом енергетичної інфраструктури, що значною мірою вплинуло на економіку України, ми також зіштовхнулися з новими викликами і намагаємося їх вирішувати. Наразі продовжуємо здійснювати торги електроенергією, природним газом, нафтопродуктами, скрапленим газом, нафтою тощо, зберігаємо лідерство серед офіційних майданчиків Prozorro.Sale. У 2022 році запущено позабіржові операції (ОТС-ринок) на УЕБ. Розвиваємо ринок деревини — його учасники все більше зацікавлені у прозорих, конкурентних аукціонах» - прокоментував підсумкові результати Генеральний директор УЕБ Олександр Коваленко.

GEOnews

На найбільшій виставці технологій Consumer Electronics Show були представлені українські стартапи зі збереження довкілля

У Лас-Вегасі на найбільшій виставці споживчих технологій у світі Consumer Electronics Show (CES) у павільйоні Ukraine Startup українська технологічна делегація представила унікальні стартапи. Частина з них сприятиме порятунку Планети та країни. Цьогоріч провідною темою виставки стали технології, які допомагають вирішувати найбільші виклики світу, зокрема, в галузі продовольчої, політичної та екологічної безпеки, прав людини. Загалом із 3200 компаній-учасниць події майже половина приїхали з-за меж США. Не допустили до участі тільки російські компанії. Натомість українська делегація представила одразу 12 стартапів.

Участь України та робота українського павільйону на виставці CES 2023 стали можливими завдяки спільним зусиллям Міністерства цифрової трансформації України, Українського фонду стартапів (USF), Програмі USAID «Конкурентоспроможна економіка України», Western NIS Enterprise Fund, UVCA та GIST Net. Серед стартапів: - Releaf Paper – перший у світі виробник паперової упаковки з опалого листя. Завдяки цій технології в атмосферу викидається на 78% менше вуглекислого газу порівняно з традиційним виробництвом целюлозного паперу. А кожна тонна листового паперу рятує від вирубки 17 дерев. - Rekava – бренд створює біорозкладні стаканчики з переробленої кавової гущі. Після початку війни Rekava почала виготовляти ароматичні свічки у використаній тарі з меленої кави. Аромати присвячені українським містам. Так, наприклад, львівські свічки мають кавовий аромат, кримські - виноградний, херсонські – аромат кавуна. - Melt Water Club представив технічне рішення для отримання питної води преміумкласу завдяки інноваційній технології Freezing Process. Це дозволяє у 5 разів зменшити використання прісної води та у 9 разів знизити витрати електроенергії при виробництві. - OptySun представила технологію очищення та знезараження води в будь-яких умовах. Спеціальні фільтри можуть працювати як від сонячного світла, так і від джерела електроенергії. Один фільтр забезпечує 5 шодених порцій води кожні 30 хвилин.

GEOnews

Озоновий шар Землі має відновитися до 2040 року

Озоновий шар Землі, який захищає планету від шкідливого ультрафіолетового випромінювання Сонця, відновиться впродовж чотирьох десятиліть. Такий висновок група експертів, роботу якої підтримує ООН, представила на 103-й щорічній зустрічі Американського метеорологічного товариства. Зокрема, у висновку експерти підтвердили поступове припинення використання майже 99 % заборонених озоноруйнівних речовин. Це призвело до помітного відновлення захисного озонового шару у верхній частині стратосфери та зменшення впливу на людину шкідливого ультрафіолетового випромінювання.

Згідно зі звітом групи, якщо точна політика залишиться в силі, очікується, що шар відновиться до значень 1980 року до 2040 року. Над Антарктикою це відновлення очікується приблизно до 2066 року, а над Арктикою - до 2045 року.

Про відкриття діри в озоновому шарі вперше оголосили троє вчених з Британської антарктичної служби в травні 1985 року. Це спонукало світову спільноту до підписання Віденської конвенції про захист озонового шару. Через два роки також було підписано Монреальський протокол про речовини, що руйнують озоновий шар.

Україна одна з перших країн приєдналася до Віденської конвенції у 1986 році, а у 1988 році - ратифікувала Монреальський протокол та 4 поправки до нього (Лондонську, Копенгагенську, Монреальську та Пекінську). Тим самим наша країна долучилась до боротьби з негативними впливами на стан озонового шару та взяла на себе зобов'язання поступово зменшувати використання озоноруйнівних речовин.

Попри всі складнощі, Україна за сприяння Всесвітнього екологічного траст-фонду наприкінці 90-х років минулого сторіччя реалізувала амбітний проєкт з вилучення речовин, що руйнують озоновий шар.

Вже у 2004 році низка найбільших підприємств України, які використовували озоноруйнівні речовини у виробничих процесах, отримали нове обладнання та устаткування. Це дозволило вилучити з обігу близько 990 тонн найбільш небезпечних речовин. Пізніше в рамках Монреальського протоколу було поступово виведено з обігу пере-

хідні речовини, озоноруйнівний потенціал яких в 10 разів нижче. Та на цьому участь України у процесі відновлення озонового шару не завершилась. У 2019 році схвалений Закон "Про регулювання господарської діяльності з озоноруйнівними речовинами та фторованими парниковими газами". Він побудований на принципах європейського законодавства, впроваджує вимоги Монреальського протоколу, створює правові умови для охорони озонового шару та запобігання зміні клімату.

Законом встановлено заборону на імпорт обладнання, яке працює з використанням озоноруйнівних речовин, а з 1 січня 2021 року - розміщення на ринку первинних озоноруйнівних речовин. Крім того, було розроблено і схвалено низку підзаконних актів, які є важливими кроками, у тому числі до реалізації Кігалійської поправки до Монреальського протоколу, яка передбачає поетапне скорочення споживання фторованих парникових газів - холодоагентів, які прийшли на заміну озоноруйнівним речовинам.

Наразі Україна продовжує повністю дотримуватись взятих на себе зобов'язань як Сторона Монреальського протоколу та контролювати обсяги озоноруйнівних речовин, встановлені протоколом для України.

GEOnews

Марсохід Curiosity виявив незвичайний камінь

Команда фахівців Національного управління з аеронавтики та дослідження космічного простору (NASA) США, відповідальна за реалізацію місії марсоходу Curiosity на Марсі, повідомила про виявлений незвичайний сірий камінь, який виділяється на тлі навколишнього середовища. Цілком можливо, йдеться про метеорит.

"Це незвичайний сірий камінь з річкових наносів, який міг потрапити з породи, що знаходиться вище на горі Шарп (неофіційна назва гори Еоліда (Aeolis Mons)) або може бути метеоритом", - повідомила планетарний геолог Кетрін О'Коннелл-Купер (Catherine O'Connell-Cooper) на сторінці сайту NASA, присвяченій марсіанській місії.

Вона також розповіла, що таких метеоритів було виявлено не так вже й багато - за останні десять років фахівцями космічного агентства було вивчено лише кілька. Тому вчені з вели-

кою цікавістю сприйняли цю знахідку.

Сфотографований Curiosity камінь нагадує зовнішнім виглядом метеорити, виявлені насамперед на Марсі. Він також темного кольору і з такою ж блискучою поверхнею. 2016 року марсохід виявив на Червоній планеті метеорит Egg Rock. При вивченні каменю фахівцями NASA виявилось, що він складається із заліза. Цілком можливо, що спочатку метеорит був частиною ядра астероїда. Вчені вивчають вплив марсіанського середовища на залізні метеорити, і навіть те, як можна порівняти із впливом на них перебування у земних умовах.

Віра Жулебінна,

за матеріалами іноземних видань

У хащах джунглів знайшли гігантську річку, температура якої у деяких місцях досягає 95°C

Зазначається, що гігантська кипляча річка, знайдена в хащах джунглів, не є магматичного або вулканічного походження. Про річку Маянтуак в Перу людство не знало тисячі років. Навіть супутникових фото цих місць не було. До недавніх пір вважалося, що у цих глибинах джунглів не може нічого існувати, окрім непролазних хащів. А виявилось, що тут протікає єдина у своєму роді кипляча річка, температура якої у деяких місцях сягає 95°C. Масштаби цього місця захоплюють. Річка ширша за двосмугове шосе, гаряча на відрізок понад шість кілометрів, має великі термальні басейни та водоспад заввишки шість метрів і все це майже окуп.

Місцеві мешканці, які живуть неподалік, п'ють воду з Маянтуаку, готують у ній їсти та роблять лікарські настоянки. А геолог та засновник проєкту «кипляча річка» Андреас Рузо, який досліджував це природне диво, виявив цікавий факт. Зробивши температурну карту, вчений з'ясував, що біля витoku річка має цілком звичайну холодну воду, а потім на певних відрізках сильно нагрівається, а на інших - охолоджується до ледь теплих. І так кілька разів.

Можна подумати, що водою підігріває підземна лава вулкану, але данні підтверджують, що «кипляча річка» не залежить від вулканів. Вона не магматичного і не вулканічного походження. А у світі ще досі не знайшли другої такої ж невулканічної геотермальної системи та ще й таких гігантських розмірів.

Любов Скиба,

за матеріалами іноземних видань

Переробка нафти в Китаї падає вперше з 2001 року

Переробка нафти в Китаї в 2022 році впала на 3,4 % порівняно з роком раніше, що стало першим річним падінням з 2001 року, оскільки жорсткі заходи контролю COVID-19 у Китаї вплинули на економіку та споживання палива, повідомляє Reuters.

За даними Національного бюро статистики (NBS) у вівторок, минулого року нафтопереробники переробили 675,9 мільйона тонн сирової нафти, або близько 13,5 мільйона барелів на добу. У 2001 році обробка впала на 0,3 % порівняно з попереднім роком, показали записи NBS.

Видобуток сирової нафти в грудні зріс на 2,5 % порівняно з тим самим місяцем минулого року до 59,88 млн тонн, повідомляє NBS, або 14,1 млн барелів на добу, що є другим за величиною обсягом 2022 року на добовій основі, оскільки нафтопереробники нарощували виробництво, щоб використати квоти на експорт палива. Це трохи менше з 14,5 млн барелів на добу в листопаді та рекордних 14,8 млн барелів на добу в червні 2021 року.

Після восьми місяців послідовних падінь у річному обчисленні з січня по серпень переробка нафтопереробних заводів почала відновлюватися у вересні, оскільки уряд змінив свою політику щодо торгівлі паливом, запровадивши великий набір квот для стимулювання експорту.

У четвертому кварталі експорт нафтопродуктів, включаючи дизельне паливо, бензин, авіаційне паливо та судовий мазут, зріс на 61 % порівняно з минулим роком до 18,3 мільйона тонн.

Запуск нового заводу PetroChina потужністю 200 000 барелів на добу в провінції Гуандун і заводу Shenghong Petrochemical потужністю 320 000 барелів на добу в Цзянсу також допомогли підтримати робочі рівні протягом останніх кількох місяців 2022 року.

Дані NBS також показали, що видобуток природного газу в грудні зріс на 6,5% порівняно з роком раніше до 20,4 млрд кубометрів (млрд кубометрів), що є місячним рекордом, оскільки державні нафтові компанії активізували буріння, щоб задовольнити попит на опалення взимку.

Видобуток у 2022 році зріс на 6,4 %

до річного рекорду в 217,8 млрд кубометрів, шостий рік, коли річний видобуток зріс більш ніж на 10 млрд кубометрів і забезпечив подушку пропозиції, оскільки Китай скоротив дорогі закупівлі зрідженого природного газу.

Видобуток сирової нафти залишався впевнено вищим за позначку в 4 мільйони барелів на добу, рівень, який сектор, де домінує держава, розглядає як стратегічний для забезпечення безпеки внутрішніх поставок, оскільки компанії активізували розробку більш складних пластів.

Минулорічний видобуток зріс на 2,9 % порівняно з 2021 роком і склав 204,67 млн тонн, або 4,1 млн барелів на добу, а видобуток у грудні збільшився на 2,5 % порівняно з роком і склав 16,87 млн тонн.

Любов Скиба, за матеріалами іноземних видань На Черкащині з'явився новий заказник

Черкаська обласна рада оголосила урочище «Дзедзіри» ботанічним заказником. Відтепер 18,6 га природи в заплаві річки Гнилий Тікич – об'єкт природно-заповідного фонду. Тут зростає популяція рябчика шахового, занесеного до Червоної книги України. Це єдиний відомий локалітет рябчика шахового в Черкаській області. Популяція рослини нараховує тут десятки тисяч особин і має щільність на окремих ділянках до 30 особин на 1 кв. м. Заказник також має охороняти цінні біотопи. Угрупування лучної рослинності на його території репрезентують тип оселищ «Е3.4 Мокрі або вологі евтрофні і мезотрофні луки», що включені до Резолюції 4 Бернської конвенції. В таких біотопах можуть зростати й інші рідкісні види рослин – зозульки травневі та м'ясо-червоні, плодоріжка болотна чи косарика черепичасті. Територія заказника є типовим оселищем для земноводних та плазунів, занесених до списку Бернської конвенції: вужа звичайного, черепахи болотної, веретільниці ламкої, ящірки прудкої, жаби озерної, ропухи звичайної, райки звичайної, що також занесена до Європейського червоного списку. Заплавні луки все частіше розорюють та осушують, тому збереження такого клаптика майже дикої природи є надзвичайно цінним.

GEOnews

У Європі виявили найбільше родовище рідкісноземельних металів

В арктичній частині Швеції виявлено найбільше відоме родовище рідкісноземельних металів у Європі. Його повна довжина поки що невідома, проте вміст сировини в ній перевищує мільйон тонн. Родовище виявили робітники державної гірничодобувної компанії LKAB на північ від рудника в місті Кіруна.

“Мине не менше 10–15 років, перш ніж ми зможемо розпочати видобуток та постачати сировину на ринок”, — розповів головний виконавчий директор LKAB Ян Мостром. Компанія планує подати заявку на ліцензію для розробки цього родовища цього року.

Довгий термін затвердження нових шахт у Швеції є тривалою процедурою: необхідно прорахувати всі ризики впливу на водні ресурси та біорізноманіття у районах, де вони розташовані. Також у Європі зараз відсутні повномасштабні потужності з переробки рідкісноземельних металів, визнав Ерік Йонссон, старший геолог Департаменту мінеральних ресурсів Геологічної служби Швеції.

“Нам також необхідно зосередитися на всьому ланцюжку створення вартості цих металів, створенні таких продуктів, як високоефективні магніти, які ми хочемо використовувати для вітряних турбін або тягових двигунів в електромобілях і так далі”, — пояснив Йонссон.

Нестача рідкісноземельних мінералів була названа основною перешкодою на шляху переходу світу від викопного палива до альтернативних джерел енергії. Особливо болісно їх брак відчувався в Євросоюзі, який прагне заявити про себе як головного гравця в галузі зеленої енергетики. Рідкісноземельні елементи тут не видобуваються, у результаті регіон залежить від імпорту з інших країн.

Наразі лідерами у видобутку та переробці такої сировини залишаються Китай та деякі країни Південно-Східної Азії.

За оцінкою Єврокомісії, до 2030 року попит на рідкісноземельні метали в Європі зросте вп'ятеро. На тлі зростання напруженості у світі це може призвести до глобального дефіциту.

Віра Жулебінна,

за матеріалами іноземних видань